๗๓๗ กิโลเมตร มุ่งสู่จังหวัดอุบลราชธานี แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๗ เข้าสู่อำเภอพิบูลมังสาหาร จากนั้นไปตามเส้นทางพิบูล-มังสาหาร-ช่องเม็กเข้าสู่เขื่อนสิรินธร นอกจากนี้สามารถเดินทางได้โดยรถโดยสารปรับอากาศหรือรถไฟ แต่ถ้าต้องการความสะดวกสบายและรวดเร็วก็สามารถใช้บริการสายการบินภายในประเทศได้

ติดต่อสอบถาม

หากประสงค์จะเยี่ยมชมและพักแรมภายในเขื่อน สามารถติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ ที่หน่วยธุรการและบริการเขื่อนสิรินธร โทร.๒๗๐๗ (สายภายใน)หรือโทร.(๐๔๕) ๓๖๖๐๘๑ หากอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถติดต่อสำรองที่พักได้ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย บางกรวย นนทบุรี

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

เพื่อให้การมาเยือนเขื่อนสิรินธรได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินอย่างเต็มที่ ท่านสามารถแวะชมสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงภายในจังหวัดอุบลราชธานีได้อีกหลายแห่ง เช่น แก่งสะพือ แก่งตะนะ น้ำตกตาดโตน แม่น้ำสองสีหรือดอนด่านปากน้ำมูล น้ำบุ้น และผาแต้ม

สรุป

เขื่อนสิรินธร เป็นเขื่อนที่มีความสำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในการพัฒนาประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ภูมิใจที่เขื่อนแห่งนี้ได้มีส่วนในการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้ดีขึ้น และผลักดันให้ภูมิภาคแถวนี้ก้าวไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน สมควรเป็นมรดกอันมีค่าของประชาชนและประเทศชาติสืบไป ■

เขื่อน สิรินธร

เขื่อนสิรินธร
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
๒๐๓-๐๓๐๓-๔๓๐๗ ๑๗/๑๐,๐๐๐ สิงหาคม ๒๕๔๓

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เขื่อนสิรินธร เป็นเขื่อนอเนกประสงค์ที่มีความสำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากจะให้ประโยชน์ทางด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้าแล้วยังอำนวยประโยชน์นานัปการต่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในภูมิภาคแถบนี้ ทั้งทางด้านการชลประทาน การป้องกันอุทกภัย การประมง และการท่องเที่ยว นับเป็นการสงวนและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในยุคปัจจุบัน

ลักษณะเขื่อนและโรงไฟฟ้า

เขื่อนสิรินธร เป็นเขื่อนประเภทหินถมแกนดินเหนียว สร้างปิดกั้นแม่น้ำลำโดมน้อยอันเป็นสาขาของแม่น้ำมูลที่บริเวณแก่งแซน้อย ตำบลช่องเม็ก อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

ตัวเขื่อน มีความสูง ๔๒ เมตร ยาว ๙๔๐ เมตร สันเขื่อนกว้าง ๗.๕ เมตร อ่างเก็บน้ำมีพื้นที่ประมาณ ๒๘๘ ตารางกิโลเมตร สามารถกักเก็บน้ำได้ ๑,๙๖๖.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ที่ระดับกักเก็บน้ำสูงสุด ๑๔๒.๒ เมตร (จากระดับน้ำทะเลปานกลาง)

โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธร ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไว้ ๓ เครื่อง ขนาดกำลังผลิตเครื่องละ ๑๒,๐๐๐ กิโลวัตต์ รวมกำลังผลิตทั้งสิ้น ๓๖,๐๐๐ กิโลวัตต์

การก่อสร้างโครงการ ได้เริ่มในเดือนมิถุนายน ๒๕๑๑ และมีการวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒ กุมพาพันธ์ ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เชิญพระนามของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขนานนามเขื่อนว่า "เขื่อนสิรินธร" การก่อสร้างตัวเขื่อนและระบบส่งไฟฟ้าระยะแรกแล้วเสร็จในปี ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดเขื่อนสิรินธร

เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้มอบเขื่อนสิรินธรให้อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ต่อไป

ประโยชน์

เขื่อนสิรินธร เป็นโครงการอเนกประสงค์จึงสามารถอำนวยประโยชน์อย่างกว้างขวางในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆดังนี้

การผลิตพลังงานไฟฟ้า สามารถใช้พลังน้ำมาผลิตพลังงานได้เฉลี่ยปีละ ๙ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง ทำให้ขยายขอบเขตการจ่ายกระแสไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกไปได้กว้างขวางขึ้น

การชลประทาน สามารถส่งน้ำที่เก็บกักไว้ในอ่างเก็บน้ำไปใช้ในระบบชลประทานได้เป็นพื้นที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่ จึงช่วยให้เกษตรกรในแถบนี้ทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี

บรรเทาอุทกภัย เขื่อนสิรินธรสามารถกักเก็บน้ำที่ไหลบ่ามาตามแม่น้ำลำโดมน้อยไว้ได้เป็นจำนวนมากจึงช่วยป้องกันปัญหาน้ำท่วม และช่วยให้แม่น้ำมูลสามารถระบายน้ำลงสู่แม่น้ำโขงได้สะดวกยิ่งขึ้น

การประมง อ่างเก็บน้ำเขื่อนสิรินธรเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ โดย กฟผ. ร่วมมือกับกรมประมงนำพันธุ์ปลามาปล่อย อาทิ ปลายี่สก ปลานิล ปลาใน ฯลฯ และกุ้งก้ามกราม ทำให้ราษฎรมีอาชีพหลักเพิ่มขึ้น

การคมนาคม สามารถใช้อ่างเก็บน้ำเป็นเส้นทางเดินเรือติดต่อค้าขายและคมนาคมขนส่งผลผลิตออกสู่ตลาดได้สะดวกอีกทางหนึ่ง

การท่องเที่ยว ความสวยงามสงบร่มรื่นของภายในบริเวณเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมและพักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดการขยายตัวทางด้านธุรกิจท่องเที่ยวอื่น ๆ ตามไปด้วย

สวนสิรินธร

สวนสิรินธรเป็นสวนเฉลิมพระเกียรติที่กฟผ. จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดีและถวายเป็นราชสักการะต่อองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพทรงมีพระชนมายุ ๓๖ พรรษาเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๔ โดยจัดเป็นสวนสาธารณะอันร่มรื่น งดงามเพื่อให้สาธารณชนได้พักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กฟผ.ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างสวนนี้ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๓ แล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๔ รวมค่าใช้จ่ายประมาณ ๔.๔๐ ล้านบาท สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเปิดสวนสิรินธรเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๔

สวนแห่งนี้ตั้งอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำฝั่งซ้ายของสันเขื่อนสิรินธร มีพื้นที่ประมาณ ๔๐ ไร่ โดยออกแบบก่อสร้างให้มีลักษณะเป็นสวนป่าที่คงสภาพสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติไว้ได้มากที่สุด การใช้วัสดุอุปกรณ์ตกแต่งสถานที่เน้นให้กลมกลืนกับพื้นที่เดิม

ภายในสวนสิรินธรประกอบด้วยสวนพฤกษศาสตร์ สวนน้ำพุ ศาลาพักผ่อนและพันธุ์ไม้ดอกโทนสีม่วงซึ่งเป็นสีประจำวันพระราชสมภพคือวันเสาร์ ประดับไว้โดยรอบ พร้อมกับตัดแต่งต้นไม้เป็นตัวอักษร สธ อันเป็นพระราชสัญจกรประจำพระองค์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นอกจากนี้ยังมีประติมากรรมรูปหล่อเป็นช้าง ๓ เชือกเล่นดนตรี ซึ่งเครื่องดนตรีที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ทรงโปรดปราน อันได้แก่ ระนาด ซอ และขลุ่ย

การเดินทาง

เขื่อนสิรินธร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๘๐๐ กิโลเมตร การเดินทางโดยรถยนต์ใช้เส้นทางไปตามถนนสายมิตรภาพประมาณ

นอกจากนี้ กฟผ. และหน่วยราชการต่างๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไปในจังหวัดอุบลราชธานี ได้ร่วมกันปลูกต้นไม้เพิ่มเติมในบริเวณสวนสิรินธร เพื่อถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๖

พันธุ์ไม้ในสวนสิรินธร

พันธุ์ไม้ในสวนสิรินธรมีหลากหลายชนิด ทั้งไม้ยืนต้น (ไม้ป่า) ที่มีอยู่เดิม, ไม้ยืนต้นปลูกใหม่, ไม้พุ่มกลาง, ไม้พุ่มเล็ก, ไม้เลื้อย และไม้คลุมดิน ส่วนใหญ่เป็นไม้ดอกโทนสีม่วง ดังตัวอย่างบางส่วนที่นำมาแสดงนี้

สรุป

"สวนสิรินธร" เป็นสวนเฉลิมพระเกียรติที่พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสร้างถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้วยความจงรักภักดีในพระองค์ท่านเนื่องในวโรกาสที่ทรงมีพระชนมายุครบ ๓ รอบ จึงนับเป็นอนุสรณ์สถานอันเป็นสิริมงคลยิ่งสำหรับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและจังหวัดอุบลราชธานีที่จะดำรงอยู่เป็นมิ่งขวัญสืบไป

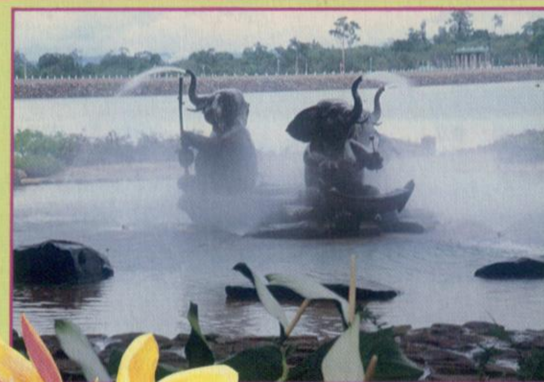
สวนสิรินธร

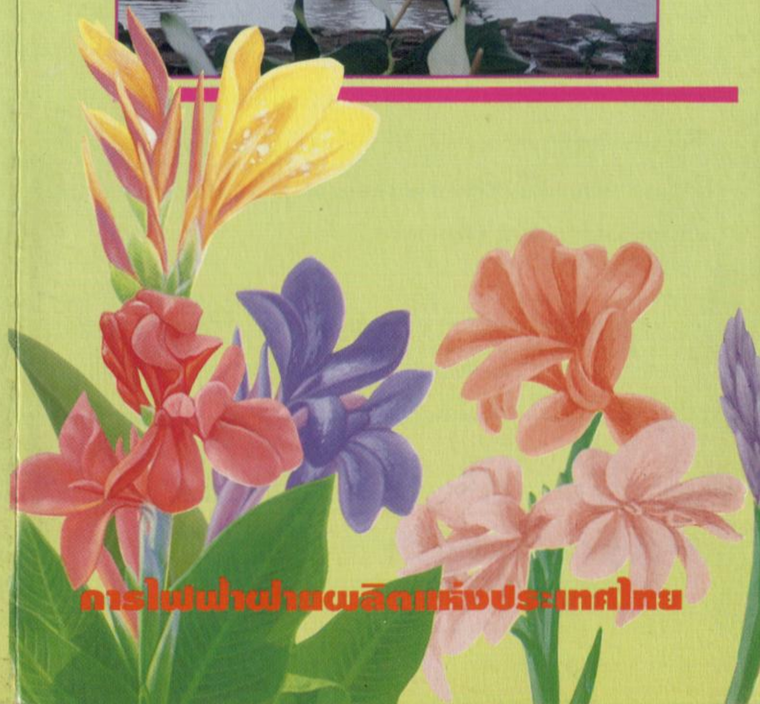
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒๐๒-๐๓๐๓-๓๗๐๓ ๑/๒๐,๐๐๐ มีนาคม ๒๕๓๗

สวนสิรินธร

สวนสิรินธร

สวนสิรินธรเป็นสวนเฉลิมพระเกียรติที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิต-แห่งประเทศไทย (กฟผ.) จัดสร้างขึ้นเพื่อแสดงความจงรักภักดีและถวายเป็นราชสักการะต่อองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพทรงมีพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๔ โดยจัดเป็นสวนสาธารณะอันร่มรื่นงดงามให้สาธารณชนเข้าชมและพักผ่อนได้ตลอดเวลา นับเป็นสถานที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี

ความเป็นมา

ในปี ๒๕๑๑ เมื่อกฟผ.ได้ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนหินถมแกนดินเหนียวปิดกั้นแม่น้ำลำโดมน้อยในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่ออำนวยประโยชน์นานัปการแก่ประชาชนโดยรอบนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเขื่อนว่า "สิรินธร" อันเป็นพระนามาภิไธยของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินในพิธีเปิดเขื่อน เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ และสมเด็จพระเทพฯ ยังเสด็จพระราช-ดำเนินมาเยี่ยมชมเป็นการส่วนพระองค์อยู่เสมอ ตลอดจนทรงนำคณะนักเรียนนายร้อย จปร.ไปศึกษาดูงานอีกด้วย

ด้วยรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ กฟผ.จึงได้จัดสร้างสวนสิรินธรขึ้น เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๓ แล้วเสร็จสมบูรณ์ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๔ สมเด็จพระเทพฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาเปิดสวนฯ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๔

งบประมาณในการก่อสร้าง

เป็นเงิน ๔.๔๐ ล้านบาท

ทำเลที่ตั้ง

สวนสิรินธรตั้งอยู่ริมอ่างเก็บน้ำบริเวณฝั่งซ้ายของสันเขื่อนสิรินธร มีพื้นที่ประมาณ ๔๐ ไร่ ได้รับการออกแบบให้มีลักษณะเป็นสวนป่าที่คงรักษาสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติไว้มากที่สุด โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ตกแต่งสถานที่ให้กลมกลืนกับพื้นที่เดิม

ส่วนประกอบของสวน

ภายในสวนสิรินธร ประกอบด้วยสวนพฤกษศาสตร์ สวนน้ำพุ ศาลาพักผ่อน และไม้ดอกนานาพันธุ์ในโทนสีม่วง (ซึ่งเป็นสีประจำวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพฯ คือ วันเสาร์) ประดับไว้โดยรอบ พร้อมทั้งการตัดแต่งต้นไม้เป็นตัวอักษร "สธ" อันเป็นพระราชลัญจกรของพระองค์ มีประติมากรรมรูปหล่อช้าง ๓ เชือก ความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร ตั้งอยู่ในอ่างน้ำพุ แต่ละเชือกเล่นดนตรีไทยโดยใช้เครื่องดนตรีที่ทรงโปรดปราน อันได้แก่ ระนาด ขลุ่ย และซอ บริเวณรูปหล่อมีแผ่นป้ายทองเหลืองจารึกร้อยกรองพรรณาประกอบไว้ ดังนี้

ช้างตีระนาด

เจ้าช้างน้อยอ้วนพีตีระนาด
ทำวางมาดอวดให้รู้มีครูสอน
ระรัวไหวอยู่ในสวนสิรินธร
พ่องางอนขอถามนิดลูกศิษย์ใคร

ช้างเป่าขลุ่ย

นิ้วป้อมกลมพรมวนบนขลุ่ยน้อย
เพลงเสริมสร้อยสดุดีศรีสมัย
กล่อมสวรรค์สรรเสริญเทพองค์ใด
หรือเจ้าฟ้าพระองค์ไหนจะกรายมา

ช้างสีซอ

เพราะครูพักลักจำท่านกำหนด
พอภูมิหมดสิ้นศิลป์ก็สิ้นท่า
จำซ้อมซอรออาจารย์จะผ่านมา
เพื่อกราบบาทวันทาต่อเพลงซอ

ผาแต้ม เป็นภาพเขียนสียุคก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ ๓-๔ พันปี ภาพเขียนจะอยู่บนผนังหน้าผายาวติดต่อกัน ๑๗๐ เมตร มีประมาณ ๓๐๐ ภาพ เป็นรูปสัตว์ เครื่องมือเครื่องใช้ สัญลักษณ์และมนุษย์ อยู่ห่างจากอำเภอโขงเจียมประมาณ ๑๘ กิโลเมตร จากบริเวณลานหินสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของแม่น้ำโขงและฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้อย่างชัดเจน

ผาแต้ม เป็นภาพเขียนบนผนังหน้าผาของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์

เสาเฉลียง อยู่ก่อนถึงผาแต้ม ๓ กิโลเมตร เป็นหินตั้งซ้อนกันโดยธรรมชาติ ลักษณะขนาดคล้ายดอกเห็ดยักษ์ ปรากฏเห็นซากเปลือกหอยอยู่ในแผ่นหิน บริเวณนี้เคยเป็นทะเลมาก่อนเมื่อประมาณล้านกว่าปีมาแล้ว

เสาเฉลียง เป็นหินตั้งซ้อนกันโดยธรรมชาติ

สรุป

เขื่อนสิรินธร เป็นเขื่อนที่มีความสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นเขื่อนที่มีส่วนช่วยให้ระบบส่งพลังงานไฟฟ้าของประเทศมีความมั่นคง ทั้งยังยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดอุบลราชธานีให้ดีขึ้นกว่าเดิม

การก่อสร้างเขื่อนสิรินธร รัฐบาลได้ยึดถือนโยบายช่วยเหลือให้บริษัทของคนไทยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อสร้างให้มากที่สุด ทำให้สามารถประหยัดงบประมาณแผ่นดินและเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้คนไทยได้เรียนรู้ประสบการณ์ในการก่อสร้างตัวเขื่อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำและสายส่งไฟฟ้าแรงสูง และเพื่อที่จะสามารถรับงานก่อสร้างในโครงการต่อไปในอนาคตได้ นับเป็นความภาคภูมิใจอีกประการหนึ่งของเขื่อนสิรินธร

ติดต่อสอบถาม

หากประสงค์จะเข้าเยี่ยมชมหรือพักแรมที่เขื่อนสิรินธร สามารถสำรองที่พักได้ที่ หน่วยงานบ้านพักรับรองเขื่อนสิรินธร โทร. ๐ ๔๕๓๖ ๖๐๘๑-๓ ต่อ ๒๗๐๖, ๒๗๐๘ และ ๐ ๔๕๓๖ ๖๐๘๕ หรือที่สำนักงานใหญ่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๓๒๗๑-๒

เขื่อนสิรินธร

แผนกสารนิเทศ กองสารสนเทศ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๔๘๓๓

๒๐๒-๐๓๐๓-๔๔๓๐
พิมพ์ครั้งที่ ๑/๒๐,๐๐๐
จัดทำเมื่อ เมษายน ๒๕๔๕
http://www.egat.or.th

เขื่อนสิรินธร

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เขื่อนสิรินธร

ฝนที่ตกลงมาเป็นน้ำเป็นสิ่งที่ได้เปล่าจากธรรมชาติ โดยไม่ต้องซื้อหา และน้ำฝนนั้นยังเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิต ปีไหนฝนฟ้าไม่ตกตามฤดูกาล ปีนั้นจะเกิดข้าวยากหมากแพง เพราะขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร อุปโภคและบริโภค แต่การที่จะกักเก็บน้ำฝนในปริมาณมหาศาลไว้จำเป็นต้องสร้างที่เก็บน้ำขนาดใหญ่ ดังนั้น เขื่อนจึงมีบทบาทสำคัญในการกักเก็บน้ำฝนและสะสมปริมาณน้ำฝนที่ไหลเข้าอ่างเก็บน้ำในแต่ละปี และจะปล่อยน้ำออกมาเพื่อใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ มากมาย ซึ่งจะเป็นวัฏจักรเช่นนี้ตลอดไป

ความเป็นมา

ในอดีตแม้ว่ารัฐบาลได้เร่งพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าและดำเนินการจนแล้วเสร็จถึง ๒ โครงการก็ตาม คือโครงการก่อสร้างเขื่อนอุบลรัตน์ที่จังหวัดขอนแก่น และเขื่อนน้ำพุงที่จังหวัดสกลนคร แต่พลังไฟฟ้าจากทั้ง ๒ โครงการยังไม่ครอบคลุมไปทั่วภูมิภาค เพราะอีกหลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์ ยังประสบกับภาวะขาดแคลนพลังไฟฟ้าต้องอาศัยพลังงานไฟฟ้าจากการเดินเครื่องดีเซลขนาดเล็ก ซึ่งมีต้นทุนการผลิตไฟฟ้าสูง และราคาที่ประชาชนซื้อไฟฟ้านั้น แพงกว่าที่จ่ายจากระบบหลักของประเทศ

นอกจากนี้ความต้องการใช้ไฟฟ้าในภูมิภาคนี้ได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเกือบจะเกินขีดความสามารถของโรงไฟฟ้าที่มีอยู่เดิม หากไม่เร่งดำเนินการก่อสร้างเขื่อนสิรินธรให้ทันการจะทำให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบกับภาวะขาดแคลนพลังไฟฟ้าอย่างรุนแรง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคนี้ ทำให้การพัฒนาก้าวหน้าไปได้ช้ากว่าที่ควร ดังนั้น รัฐบาลจึงมอบหมายให้การพลังงานแห่งชาติ (ปัจจุบันคือกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน) ดำเนินการก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้รับมาดำเนินการต่อ

เส้นทางคมนาคม

เขื่อนสิรินธร ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๗๐๐ กิโลเมตร การเดินทางโดยรถยนต์มุ่งสู่ภาคอีสาน ตามเส้นทางถนนสายมิตรภาพประมาณ ๖๒๙ กิโลเมตร เข้าสู่จังหวัดอุบลราชธานี แล้วเดินทางต่อไปอีก ๗๕ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๗ เข้าสู่อำเภอพิบูลมังสาหาร จากนั้นไปตามเส้นทางถนนสายพิบูลมังสาหาร-ช่องเม็ก ก็จะถึงเขื่อนสิรินธร หากต้องการความสะดวกสบายและรวดเร็วในการเดินทาง ก็สามารถใช้บริการโดยสารสายการบินภายในประเทศได้

ลักษณะเขื่อนและโรงไฟฟ้า

เขื่อนสิรินธรเป็นเขื่อนหินทิ้งแกนดินเหนียว สร้างปิดกั้นลำน้ำลำโดมน้อย อันเป็นสาขาของแม่น้ำมูล ที่บริเวณแก่งแซน้อย ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ตัวเขื่อน มีความสูง ๔๒ เมตร ยาว ๙๔๐ เมตร สันเขื่อนกว้าง ๗.๕ เมตร มีพื้นที่รับน้ำ ๒๘๘ ตารางกิโลเมตร

สามารถกักเก็บน้ำได้ ๑,๙๖๖.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ที่ระดับกักเก็บน้ำสูงสุด ๑๔๒.๒ เมตร (จากระดับน้ำทะเลปานกลาง)

โรงไฟฟ้า เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชั้นเดียวที่อยู่เหนือระดับพื้นดิน และอีก ๔ ชั้นอยู่ใต้ระดับพื้นดิน ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจำนวน ๓ เครื่อง ขนาดกำลังผลิตเครื่องละ ๑๒,๐๐๐ กิโลวัตต์ รวมกำลังผลิตทั้งสิ้น ๓๖,๐๐๐ กิโลวัตต์ ภายในอาคารประกอบด้วยห้องทำงานและห้องควบคุม ปัจจุบันสามารถควบคุมการเดินเครื่องได้ทั้งที่โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธร และที่ศูนย์ควบคุมโรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

การก่อสร้างโรงไฟฟ้า ได้เริ่มขึ้นในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๑ และมีพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ การก่อสร้างเขื่อนและสายส่งไฟฟ้าในระยะแรกแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้อัญเชิญพระนามของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขนานนามเขื่อนว่า *"เขื่อนสิรินธร"* ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนสิรินธรเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔

ประโยชน์

เขื่อนสิรินธรอำนวยประโยชน์นานัปการต่อการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

๑. การผลิตพลังงานไฟฟ้า สามารถนำพลังน้ำมาผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ปีละประมาณ ๙๐ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง และเป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าหลักในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือฝั่งตะวันออก

๒. การชลประทาน น้ำที่กักเก็บไว้ในอ่างเก็บน้ำ ส่งไปใช้เพื่อการเกษตร อุปโภคและบริโภค ครอบคลุมพื้นที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่ ช่วยให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี

๓. การบรรเทาอุทกภัย เขื่อนสิรินธรสามารถกักเก็บน้ำที่ไหลบ่ามาตามแม่น้ำลำโดมน้อยไว้ได้เป็นจำนวนมาก ทำให้บรรเทาปัญหาอุทกภัยในจังหวัดอุบลราชธานีลงได้ และช่วยให้การระบายน้ำของแม่น้ำมูลลงสู่แม่น้ำโขงสะดวกยิ่งขึ้น

๔. การประมง อ่างเก็บน้ำเขื่อนสิรินธรเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ กฟผ. ได้ร่วมกับกรมประมงนำพันธุ์ปลามาปล่อย เพื่อขยายพันธุ์ปลาให้มากยิ่งขึ้น อาทิ ปลานิล ปลายี่สก ปลาใน รวมทั้งกุ้งก้ามกราม ทำให้ราษฎรในบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำมีรายได้จากการทำประมง ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นกว่าเดิม

๕. การคมนาคม อ่างเก็บน้ำของเขื่อนใช้เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำ ติดต่อค้าขายและขนส่งผลผลิตต่าง ๆ ออกสู่ตลาดได้สะดวกอีกทางหนึ่ง

๖. การท่องเที่ยว ทัศนียภาพอันสวยงามและความสงบร่มรื่นภายในบริเวณอ่างเก็บน้ำและเขื่อน เป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมและพักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดการขยายตัวทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยวตามมาด้วย

ประติมากรรมรูปช้างเล่นดนตรี

สถานที่พักผ่อน

เขื่อนสิรินธร เป็นสถานที่ที่มีทัศนียภาพอันงดงาม ความสงบร่มรื่นตามธรรมชาติของอ่างเก็บน้ำเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ ภายในบริเวณเขื่อนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่ประมาณ ๔๐ ไร่ คือ "สวนสิรินธร" ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งซ้ายของสันเขื่อน สวนแห่งนี้ได้ออกแบบให้มีลักษณะเหมือนสวนป่า ที่คงสภาพสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด

ภายในสวนสิรินธรประกอบด้วย สวนพฤกษศาสตร์ สวนน้ำพุ ศาลาพักร้อน และพันธุ์ไม้ดอกโทนสีม่วง ซึ่งเป็นสีประจำวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คือ วันเสาร์ ประดับไว้โดยรอบ พร้อมกับตัดแต่งต้นไม้เป็นตัวอักษร ส.ธ. อันเป็นพระราชสัญจกรประจำพระองค์ นอกจากนี้ ยังมีประติมากรรมรูปหล่อช้าง ๓ เชือก เล่นดนตรีที่ท่านทรงโปรดปราน อันได้แก่ ระนาด ซอ และขลุ่ย ซึ่งเป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชมอย่างไม่ขาดสายในแต่ละปี

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ประมาณ ๑๕,๕๒๐ ตารางกิโลเมตร มีคำขวัญประจำจังหวัดว่า "เมืองแห่งสุนทรีย์ รับสุรีย์แรกอรุณ ถิ่นนักบุญแหล่งบัวบาน งานเทศกาลเทียนพรรษา แหล่งอารยาก่อนประวัติศาสตร์ สนามบินนานาชาติ ประตูค้ากับอินโดจีน" นอกจากเขื่อนสิริธรแล้ว ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง อาทิ

แก่งสะพือ เป็นแก่งใหญ่กลางลำน้ำมูล อยู่ในเขตอำเภอพิบูลมังสาหาร ห่างจากตัวเมืองอุบลราชธานีตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๗ ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร เป็นแก่งหินที่มีความสวยงามในแม่น้ำมูลในช่วงฤดูน้ำแล้ง ระหว่างเดือนมกราคม-พฤษภาคม แต่ช่วงฤดูน้ำหลากจะมองไม่เห็นแก่งนี้

แก่งตะนะ เป็นแก่งหินกลางลำน้ำมูลที่ใหญ่ที่สุด น้ำที่ไหลผ่านแก่งเป็นน้ำตกใหญ่น้อยสวยงามน่าชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูแล้ง แก่งตะนะอยู่ในเขตอำเภอโขงเจียม การเดินทางไปแก่งตะนะนั้น จากบริเวณทางเข้าสู่เขื่อนสิรินธร ให้เดินทางต่อไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๒๙๖ มุ่งสู่อำเภอโขงเจียมอีกประมาณ ๔ กิโลเมตร

สถานที่พักผ่อนบริเวณแก่งตะนะ

แม่น้ำสองสี หรือดอนด่านปากน้ำมูล เป็นแหล่งที่แม่น้ำโขงสีปูน และแม่น้ำมูลสีคราม ทั้งสองสายมาบรรจบกัน นั่งเรือจากตัวอำเภอโขงเจียมไปประมาณ ๕ นาที ระยะทางห่างจากตัวจังหวัดอุบลราชธานีประมาณ ๘๔ กิโลเมตร